

คู่มือการดำเนินงาน

โครงการ

พัฒนากลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ด้วยระบบ
การรับรอง แบบมีส่วนร่วม PGS ปีงบประมาณ 2568

กลุ่มขั้นที่ 3 : กลุ่มก้าวหน้า ผ่านการรับรอง

จัดทำโดย

กลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาและบริหารจัดการเครือข่าย
กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน

โครงการพัฒนากลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์
ด้วยระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม PGS ปีงบประมาณ ๒๕๖๘
(กลุ่มขั้นที่ ๓ : กลุ่มก้าวหน้า ผ่านการรับรอง)

กิจกรรมหลักที่ ๑๗ ส่งเสริมเกษตรกรผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ด้วยระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม

๑. หลักการและเหตุผล

กรมพัฒนาที่ดินให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการพัฒนาเกษตรอินทรีย์อย่างจริงจังและต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ จนถึงปัจจุบัน โดยให้การสนับสนุนกลุ่มเกษตรกรที่มีความพร้อมและเต็มใจเข้าสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ สนับสนุนช่วยเหลือด้านการปรับปรุงบำรุงดินให้เหมาะสมกับการผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ ถ่ายทอดองค์ความรู้การผลิตเกษตรอินทรีย์ตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ให้การสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่จำเป็นสำหรับการผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ เจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดินทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาทางวิชาการด้านเกษตรอินทรีย์ให้กับกลุ่มเกษตรกร ดำเนินการยื่นสมัครขอรับการรับรองมาตรฐานพืชอินทรีย์กับกรมวิชาการเกษตร และมาตรฐานข้าวอินทรีย์กับกรมการข้าว หรือในกรณีที่มีความพร้อมยื่นสมัครขอรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์มาตรฐาน IFOAM จากสำนักงานมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ อย่างไรก็ตาม กลุ่มเกษตรกรบางกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการฯ เป็นเกษตรกรรายย่อยที่ทำเกษตรอินทรีย์ด้วยจิตวิญญาณ เป็นวิถีชีวิตอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างเกื้อกูล เรียกว่า “เกษตรอินทรีย์พื้นบ้าน” เกษตรกรเหล่านี้ไม่สามารถเข้าถึงหน่วยตรวจรับรองได้เพราะมีค่าตรวจรับรองสูงและไม่คุ้มกับผลผลิตที่ได้น้อย รวมทั้งมีระบบเอกสารให้บันทึกจำนวนมาก การขับเคลื่อนกลุ่มผลิตเกษตรอินทรีย์จำเป็นต้องทำสอดคล้องกันทั้งระบบตั้งแต่ การผลิต การรับประกันคุณภาพจนถึงการตลาด ขึ้นอยู่กับผู้ผลิตต้องการเข้าสู่การตลาดระดับใดที่คู่ค้าและผู้บริโภคยอมรับ ดังนั้น แนวทางการแก้ไขปัญหาในเรื่องดังกล่าว คือ การดำเนินการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee Systems, PGS)

กรมพัฒนาที่ดินได้ร่วมกับมูลนิธิเกษตรอินทรีย์ไทย สนับสนุนด้านเทคนิควิชาการ ในการพัฒนากลุ่มเกษตรอินทรีย์ด้วยกระบวนการรับรองแบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee Systems, PGS) มีเป้าหมายการยอมรับของตลาดภายในประเทศและภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง และการยอมรับเชิงนโยบายของรัฐ กระบวนการตรวจและรับรอง ใช้หลักการ PGS IFOAM และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ประเทศไทย (Thai Standard Agriculture) มกษ.๙๐๐๐ - ๒๕๖๔ ปรับประยุกต์เข้ากับบริบทของเกษตรกรรายย่อยในแต่ละพื้นที่ของประเทศไทย โดยทางกรมพัฒนาที่ดินได้ร่วมมือกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนเรื่องการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม PGS มาตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ จนถึงปัจจุบัน และในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ กรมฯ มีแผนงานโครงการที่จะสนับสนุนกลุ่มเกษตรกรสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ โดยแบ่งเป็นลำดับขั้นของกลุ่มในการพัฒนาภายใต้นโยบายเกษตรอินทรีย์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้จัดทำโครงการพัฒนากลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ด้วยระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม PGS ขึ้น เพื่อช่วยเหลือให้เกษตรกรเข้าสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ได้ สำหรับโครงการนี้เป็นกลุ่มขั้นที่ ๓ ที่มีเกษตรกรผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ด้วยกระบวนการ PGS แล้ว มีการขยายจำนวนสมาชิกเพิ่มเติม รวมทั้งช่วยเหลือเกษตรกรในกลุ่มที่ยังไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ให้ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และเกิดการจัดทำกระบวนการ PGS อย่างต่อเนื่อง

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อให้กลุ่มเกษตรกรมีการดำเนินการ PGS ไปอย่างต่อเนื่องโดยมีเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดินทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาดูแลอย่างใกล้ชิด และประสานเชื่อมโยงต่อยอดบูรณาการขับเคลื่อนงานเกษตรอินทรีย์ร่วมกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

๓. พื้นที่และระยะเวลาดำเนินงาน

- ๓.๑ ทุกจังหวัดที่มีกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ PGS ที่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์
- ๓.๒ ดำเนินการในช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘

๔. คุณสมบัติของกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ

- ๑) เป็นกลุ่มเกษตรกรที่สมาชิกได้รับการตรวจฟาร์ม และมีผลการตรวจรับรองในระยะปรับเปลี่ยน
- ๒) เป็นกลุ่มเกษตรกรที่สมาชิกได้รับการตรวจฟาร์ม โดยมีผลการตรวจประเมินผ่านการรับรองตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และได้ใบรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- ๕.๑ สถานีพัฒนาที่ดินทุกจังหวัดพิจารณาคัดเลือกกลุ่มเกษตรกรที่เหมาะสมเข้าร่วมโครงการฯ
- ๕.๒ สถานีพัฒนาที่ดินทุกจังหวัดที่มีกลุ่มเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ รับผิดชอบในการขับเคลื่อนกลุ่มเกษตรกรฯ พัฒนาไปสู่การผลิตระบบเกษตรอินทรีย์ตามมาตรฐาน และผลักดันสู่การเป็นศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ PGS ในระดับพื้นที่เพื่อให้เป็นต้นแบบในการศึกษาดูงานสำหรับเกษตรกรที่สนใจต่อไป
- ๕.๓ สถานีพัฒนาที่ดินทุกจังหวัดเป็นที่ปรึกษาทางด้านวิชาการ และสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็นสำหรับการผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ หรือให้การช่วยเหลือตามความเหมาะสม
- ๕.๔ กวจ. และ สพข.๑-๑๒ ประสานติดตามการดำเนินงาน ตรวจเยี่ยมและประเมินผลการดำเนินงานโครงการฯ รวมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำทางด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องแก่เจ้าหน้าที่ระดับพื้นที่และกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ พร้อมจัดทำรายงาน
- ๕.๕ กวจ. ติดตามผลการดำเนินงาน

๖. พื้นที่เป้าหมาย

มีกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการฯ (กลุ่มก้าวหน้า ชั้นที่ ๓) เป้าหมาย ๙๐ กลุ่มเกษตรกร ๑,๑๒๓ ราย พื้นที่ ๘,๒๙๕.๔๐ ไร่ ใน ๒๘ จังหวัด ตามบัญชีรายละเอียดแนบท้าย และรายชื่อเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ อยู่ในเว็บไซต์กรมพัฒนาที่ดิน www.ddd.go.th ไอคอน “การรับรองเกษตรอินทรีย์ PGS” หรือเข้าใช้งานได้โดยตรงพิมพ์ URL <https://pgsorganic.ddd.go.th/>

๗. วิธีการดำเนินงาน

- ๑) เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโครงการ ประชุมร่วมกับกลุ่มเกษตรกรในการวางแผนการต่ออายุใบรับรองเกษตรอินทรีย์และขยายผลให้กับสมาชิกรายใหม่ที่สมัครเข้าร่วมกระบวนการ PGS รวมทั้งพิจารณาคัดเลือกเกษตรกรที่ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานกลุ่ม และเกษตรกรจำนวน ๓ คน ทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจประเมินแปลง
- ๒) มิสเตอร์เกษตรอินทรีย์ สพด. ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำกับกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ดังนี้
 - ๒.๑) กลุ่มเกษตรกร และพี่เลี้ยงกลุ่ม จัดกระบวนการกลุ่มตามเอกสารคู่มือ PGS โดยให้ดำเนินการ
 - ปรับปรุงข้อมูลโครงสร้างองค์กรการบริหารกลุ่มให้เป็นปัจจุบัน
 - แต่งตั้งผู้ตรวจประเมินประจำกลุ่มและผู้ตัดสินให้การรับรองเพิ่มเติม (กรณีที่มี)

- วางแผนการตรวจเยี่ยมฟาร์มเพื่อนของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ทำการตรวจเยี่ยมฟาร์มให้ครบจำนวนที่วางแผนไว้ นำผลการตัดสินใจที่ประชุมกลุ่ม
- กลุ่มควรจัดประชุมส่งเสริมการเรียนรู้ให้สมาชิกอย่างน้อย ๑-๒ เดือน/ครั้ง
- จัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่อง นวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ พีจีเอส ให้กับสมาชิกกลุ่ม PGS

- วางแผนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ได้แก่ โรงพยาบาล โรงเรียน โรงแรม หรือภาคเอกชน ในการเชื่อมโยงด้านการตลาดให้กับกลุ่มเกษตรกร เพื่อให้เกิดช่องทางการตลาดจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์ PGS

๒.๒) มีสเตอร์เกษตรกรอินทรีย์และสมาชิกกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ PGS พุดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และติดตามการดำเนินงานตามกระบวนการ PGS ทั้ง ๘ ขั้นตอน ว่าดำเนินการได้ครบถ้วนหรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคอย่างไร และร่วมกันแก้ไขปัญหา เพื่อให้เกษตรกรทุกคนในกลุ่มสามารถผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม PGS รวมทั้งวางแผนการต่ออายุใบรับรองของสมาชิกที่กำลังจะหมดอายุ

๒.๓) สนับสนุนอุปกรณ์และปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่จำเป็นสำหรับการผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ให้กับกลุ่มเกษตรกรฯ ได้แก่ ถังหมัก กากน้ำตาล ฟอสฟอรัส วัสดุคลุมดินสำหรับผลิตปุ๋ยอินทรีย์ เมล็ดพันธุ์พืชอินทรีย์ หรืออื่นๆ ตามความเหมาะสม

๒.๔) กลุ่มรวบรวมฐานข้อมูลสมาชิกทั้งหมดในกลุ่มที่เป็นข้อมูลปัจจุบัน บันทึกข้อมูลเอกสารใบสมัคร F๑ เอกสารแผนการผลิต F๒ F๒ F๒/๑ F๔ F๕ เอกสารอื่นๆ และรูปภาพที่เกี่ยวข้องเข้าระบบฐานข้อมูลเกษตรอินทรีย์ในเว็บไซต์ของกรมฯ <http://www.ddd.go.th> เลือก Icon “การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ PGS” และเลือกฐานข้อมูลโครงการเกษตรอินทรีย์ของกรมพัฒนาที่ดิน หรือเข้าใช้งานได้โดยตรงพิมพ์ URL <https://pgsorganic.ddd.go.th>

๒.๕) เก็บข้อมูลต้นทุนการผลิตเกษตรอินทรีย์ของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม

๒.๖) รายงานผลการดำเนินงานประจำเดือนตามแบบฟอร์ม สงป. ๓๐๑ จัดส่งให้กับ กผง.

๓) มีสเตอร์เกษตรกรอินทรีย์ สพข. รับผิดชอบการดำเนินงานดังนี้

๓.๑) ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานขับเคลื่อนกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ และประสานงานกับมีสเตอร์เกษตรกรอินทรีย์ สพข. เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จ

๓.๒) เร่งรัดติดตามการบันทึกข้อมูล การรายงานผลการดำเนินงานของมีสเตอร์เกษตรกรอินทรีย์ สพข. ในสังกัด ให้ครบถ้วน แล้วเสร็จภายในเวลาที่กรมฯ กำหนด

๓.๓) ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาการดำเนินงานให้กับมีสเตอร์เกษตรกรอินทรีย์ สพข. ในสังกัด และ ประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานในภาพรวมของ สพข.

๓.๔) กำกับติดตามปัญหาอุปสรรคของเกษตรกรที่ไม่ผ่านการรับรอง และให้การสนับสนุนผลักดัน ให้เกษตรกรรายใหม่ของกลุ่มผ่านการรับรอง PGS ให้ได้ในที่สุด

๓.๕) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานในภาพรวมของ สพข. ส่งให้กับ กวจ. เพื่อสรุปผลงานใน ภาพรวมของกรมฯ ต่อไป

๘. งบประมาณ รวมทั้งสิ้น ๒,๕๒๖,๗๕๐ บาท

๘.๑ งบประมาณที่จัดสรรให้ สพข. จำนวน ๒,๒๔๖,๐๐๐ บาท

งบประมาณต่อเกษตรกรรายละ ๒,๐๐๐ บาท นำไปใช้

๘.๑.๑ จัดหาปัจจัยเกษตรกรอินทรีย์ที่เหมาะสมให้กับเกษตรกร

๘.๑.๒ จัดทำสมุดบันทึกประจำตัวตามแบบฟอร์มที่กำหนดไว้ในคู่มือ PGS ให้กับเกษตรกรทุกคน ที่เข้าร่วมโครงการฯ

๘.๑.๓ สนับสนุนการตรวจเยี่ยมฟาร์มในกระบวนการ PGS

๘.๑.๔ ค่าน้ำมัน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าจ้างเหมาคนช่วยงาน ฯลฯ (งบประมาณสามารถถัวเฉลี่ยได้ทุกรายการ

๘.๒ งบประมาณที่จัดสรรให้ กลุ่มวิชาการฯ สพข. ๑-๑๒ จำนวนเงิน ๒๘๐,๗๕๐ บาท เป็นงบบริหารจัดการโครงการ และติดตามประเมินผลโครงการในภาพรวมของ สพข. ๑-๑๒

๙. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ มีเกษตรกรและพื้นที่เกษตรกรอินทรีย์ที่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรกรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม PGS เพิ่มขึ้น

๙.๒ กลุ่มเกษตรกรที่เข้าสู่กระบวนการรับรองแบบมีส่วนร่วม มีโอกาสและมีทางเลือกมากขึ้น เพื่อเข้าสู่ การรับรองมาตรฐานเกษตรกรอินทรีย์ในระบบอื่นๆ จากเดิมที่จำเป็นต้องขอการรับรองจากหน่วยตรวจรับรอง ภายนอกเท่านั้น (Third Party) แต่ปัจจุบันกลุ่มเกษตรกรสามารถเข้าสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรกรอินทรีย์ได้ โดยการใช้กระบวนการรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS) ซึ่งเป็นระบบที่คิดค้นโดย IFOAM เหมาะสมกับเกษตรกรราย ย่อยที่มีการใช้กันทั่วโลก มีความยืดหยุ่น เหมาะสมกับบริบทของกลุ่มเกษตรกรในแต่ละท้องถิ่น เสียค่าใช้จ่ายน้อย และยังช่วยเสริมสร้างกระบวนการให้ชุมชนมีส่วนร่วม มีการพัฒนา และมีความเข้มแข็งจากกิจกรรมกลุ่ม สังคมมั่นคง และนำไปสู่ความยั่งยืน

๙.๓ กลุ่มเกษตรกรที่ได้รับใบรับรองมาตรฐานฯ สามารถก้าวไปสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิตในระบบ เกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม PGS

๙.๔ เป็นการพัฒนาที่ยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๘										
		ไตรมาสที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๖๗)			ไตรมาสที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๘)			ไตรมาสที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๘)			ไตรมาสที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๖๘)	
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.
<p>- จัดทำโครงสร้างองค์การบริหารกลุ่ม</p> <p>- จัดทำคู่มือ PGS ประจำกลุ่ม และระบบเอกสารที่จำเป็น กำหนดกฎกติกา บทลงโทษ</p> <p>- แต่งตั้งผู้ตรวจประเมินประจำกลุ่มและผู้ตัดสินให้การรับรองโดยคัดเลือกผู้ที่มีความเข้าใจเกษตรอินทรีย์ซึ่งในระยะแรกอาจตั้งบุคคลภายนอก เช่น นักวิชาการ นักพัฒนา ร่วมเป็นคณะกรรมการได้เพื่อเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำ และจัดทำระบบเอกสาร</p> <p>- วางแผนการตรวจเยี่ยมฟาร์มเพื่อนของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ทำการตรวจเยี่ยมฟาร์มให้ครบจำนวนที่วางแผนไว้ นำผลการตัดสินเข้าที่ประชุมกลุ่ม</p>				↔								
<p>๔) มีสเตอร์เกษตรอินทรีย์ สพด. ดำเนินการตามแนวทางที่กรมฯ กำหนด (ข้อ ๒.๒-๒.๔) โดยจะต้องดำเนินการตรวจเยี่ยมแปลงเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรทุกคนให้ครบตามรอบการผลิตพืช <u>นำเอกสารแบบฟอร์ม</u></p>						←						→

๑๐. ผลผลิตและผลลัพธ์

๑๐.๑ ผลผลิต

๑) เกษตรกร ๙๐ กลุ่ม จำนวน ๑,๑๒๓ ราย ได้รับความรู้เรื่องการรับรองแบบมีส่วนร่วม PGS และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์

๒) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่เหมาะสมกับการผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ และเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม PGS

๑๐.๒ ผลลัพธ์

๑) พื้นที่ทางการเกษตร ๘,๒๙๕.๔๐ ไร่ ได้รับการพัฒนาเป็นพื้นที่เกษตรอินทรีย์อย่างยั่งยืน

๒) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ PGS และต่อยอดไปสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ระดับสากล

๑๑. ตัวชี้วัด

๑๑.๑ มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ ครบตามเป้าหมาย จำนวน ๙๐ กลุ่ม เกษตรกร ๑,๑๒๓ ราย พื้นที่เกษตรกรรมจำนวน ๘,๒๙๕.๔๐ ไร่

๑๑.๒ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความเข้าใจในการดำเนินการตามขั้นตอนกระบวนการ PGS และดำเนินการครบทั้ง ๘ ขั้นตอน

๑๒. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑๒.๑ กลุ่มเกษตรกรได้รับการพัฒนาเข้าสู่การผลิตเกษตรอินทรีย์ตามมาตรฐาน และได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่จำเป็นสำหรับการผลิตเกษตรอินทรีย์

๑๒.๒ กลุ่มเกษตรกรได้รับการพัฒนาและต่อยอดไปสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ระดับสากล

๑๒.๓ เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้นจากการจำหน่ายผลผลิตเกษตรอินทรีย์ สามารถลดต้นทุนการผลิตได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๑๓. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๑๓.๑ ส่วนกลาง : กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน (กลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาและบริหารจัดการ เครือข่าย) ผู้ประสานงาน

๑) นางสาวฉวีวรรณ พัฒนพงษ์ ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาและบริหารจัดการเครือข่าย โทร ๐๙๗-๙๕๐๘๔๘๙, ๐๒-๕๗๙-๕๑๙๔

๒) นางสาวณัชชา โยธาทย์พ นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ โทร. ๐๙๔-๔๙๕๓๙๙๘

๓) นางสาวสิริกานต์ แซ่แต้ เจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์ โทร. ๐๙๗-๒๕๒๙๑๕๙

๔) นายกันต์ รามสุขนิรันดร์ นักวิชาการเกษตร โทร. ๐๘๗-๑๘๑๘๕๔๐

๑๓.๒ ส่วนภูมิภาค : สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๒ แห่ง สถานีพัฒนาที่ดิน

กลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาและบริหารจัดการเครือข่าย
กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน
พฤษภาคม ๒๕๖๗

กลุ่มเกษตรกรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการเกษตรอินทรีย์ PGS ปีงบประมาณ 2568

(กลุ่มก้าวหน้าขั้นที่ 3)

หน่วยงาน	ชื่อกลุ่ม	ประธานกลุ่ม	ตำบล	อำเภอ	กลุ่ม	ราย	พื้นที่ (ไร่)
					90	1,123	8,295.40
สหข.1					12	78	410.90
สหค.นครนายก					1	9	46.00
	1. คุณนะท่า	นายบัญชา อินทิต	เกาะโพธิ์	ปากพลี		9	46.00
สหค.สิงห์บุรี					5	28	69.70
	1. สิงห์บุรีอินทรีย์ 02	ร.ต.บัญชา เพ็ชรรักษ์	โพทรวม	เมืองสิงห์บุรี		5	10.20
	2. สิงห์บุรีอินทรีย์ 01	นายชยตม์ โตสำราญ	โพชนไก่	บางระจัน		5	12.00
	3. เมืองสิงห์อินทรีย์ 01003 66	น.ส.มาลี จันทร์ยัง	โพทรวม	เมืองสิงห์บุรี		5	18.10
	4. 5 สิงห์อินทรีย์	นายประเสริฐ เกิดรพ	ไม้ดัด	บางระจัน		6	12.20
	5. 6 สิงห์อินทรีย์	นายทรงเกียรติ สว่างแสง	บางมัญ	เมือง		7	17.20
สหค.นครปฐม					5	34	271.10
	1. วิสาหกิจชุมชนเกษตรเมืองนครปฐม	น.ส.ณารินทร์ ทองผู้สุน	หนองจุกเหลือม	เมืองนครปฐม		11	49.00
	2. กลุ่มเกษตรอินทรีย์บางช้าง	นางประหยัด ปานเจริญ	บางช้าง	สามพราน		6	101.00
	3. กลุ่มหัวอ่าวออร์แกนิก	นางสาวธวีกา ปานเจริญ	บางช้าง	สามพราน		6	69.00
	4. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์บ้านคลองโยง	นายไพบุลย์ สวัสดิ์จ้อย	คลองโยง	พุทธมณฑล		6	23.00
	5. กลุ่มสัมมาชีพเกษตรอินทรีย์	นางสุนันทา จ้วนเพียรภาค	หอมเกร็ด	สามพราน		5	29.10
สหค.นนทบุรี					1	7	24.10
	1. ร่วมใจเกษตรอินทรีย์	นางสาวจริญญา ศรภูงาม	ราชบุรีนิยม	ไทรน้อย		7	24.10
สหข.2					5	78	831.00
สหค.สระแก้ว					2	50	414.00
	1. เพื่อนใจอินทรีย์บ้านคลองมะละกอ	นายยุทธพงษ์ รัตนวิทย์	สระขวัญ	เมืองสระแก้ว		29	252.00
	2. เกษตรอินทรีย์บ้านท่ากระบาก	นายประไพ พรหมงาม	ท่าแยก	เมืองสระแก้ว		21	162.00
สหค.จันทบุรี					3	28	417.00
	1. เกษตรอินทรีย์วิถีบ่อ	นายวิศิษฐ์ จานันโท	บ่อ	ขลุง		11	117.00
	2. เกษตรอินทรีย์เทพนิมิต	น.ส.จันทร์ฉาย มีเมือง	เทพนิมิต	โป่งน้ำร้อน		6	43.00
	3. PGS จันทพัฒนา	น.ส.แววศิริ ฤทธิโยธี	เขาบายศรี	ท่าใหม่		11	257.00
สหข.3					1	32	474.30
สหค.สุรินทร์					1	32	474.30
	1.สหกรณ์บ้านทัพไทย	นางกัญญา อ่อนศรี	ทมอ	ปราสาท		32	474.30
สหข.4					7	152	1,439.40
สหค.ยโสธร					2	104	1,072.20
	1. ปลูกอ้อ	นายทองสุข ชันแก้ว	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว		78	727.00
	2. ปลูกอ้อ 2	นายพรทวี ศรีสง่า	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว		26	345.20
สหค.อำนาจเจริญ					1	6	105.00
	1. ภูภักดิ์อินทรีย์พีจีเอส	นายสังคม มูลชาติ	ไม้กลอน	พนา		6	105.00

หน่วยงาน	ชื่อกลุ่ม	ประธานกลุ่ม	ตำบล	อำเภอ	กลุ่ม	ราย	พื้นที่ (ไร่)
สพด.อุบลราชธานี							
	1. วิชาทกิจชุมชนศรีโคออร์แกนิก	นายสามัคคี นิคมรักษ์	เมืองศรีโค	วารินชำราบ	2	20	103.20
	2. กลุ่มฝึกอินทรีย์อำเภอบุณฑริก	นางวันดี อุวิทศ	บัวงาม	บุณฑริก		15	49.00
สพด.ศรีสะเกษ							
	1. อินทรีย์ภูเงิน PGS	นางวงเดือน สหนาฟู	ภูเงิน	กันทรลักษ์	2	22	159.00
	2. อินทรีย์ตามาย (จำนรรจ์)	นายโกวิท จันทะมัน	กระแซง	กันทรลักษ์		10	99.00
สพข.5							
ภาพลีนธุ์							
	1. วิชาอินทรีย์วิถีพอเพียงโนนสูง 1	นางนิตยา ภูชมศรี	โนนสูง	ยางตลาด	4	103	538.00
	2. สวนปิ่นบุญ	นางสุจารี ธนสิริธนากร	ห้องชัยพัฒนา	ห้องชัย	3	87	441.00
	3. เกษตรอินทรีย์วิถีนาบอน	นางบุญเรือง วาดสีดา	นาบอน	คำม่วง		16	23.00
ขอนแก่น							
	1. วิชาทกิจชุมชนกลุ่มเกษตรอินทรีย์บ้านกุดเชียงมี	นายสมคิด เฟ็งลี	บ้านดง	อุบลรัตน์	1	16	97.00
สพข.6							
สพด.ลำปาง							
	1. วิชาทกิจชุมชนกลุ่มเกษตรอินทรีย์ริมวัง	นายณัฐวุฒิ แก้วอ่อน	วังแก้ว	วังเหนือ	6	71	371.00
	2. วิชาทกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ตำบลอ่าวแก้ว	นายเมธี มณีวงศ์	อ่าวแก้ว	ห้างฉัตร		25	134.00
	3. PGS เวียงดิน	นางอำไพ พิกุลหอม	พระบาท	เมืองลำปาง		10	103.00
	4. PGS เกษตรอินทรีย์เมืองรถม้า	นายศิริพล บุญเสริม	พระบาท	เมือง		12	73.00
	5. ทำสวนผักออร์กานิก	นางจันทร์สม โพธิพันธ์	บ้านกิว	แม่ทะ		11	4.00
	6. วิชาทกิจชุมชนต้นน้ำอ็อกเนติก	น.ส.อารีย์ จงคิด	วังแก้ว	วังเหนือ		8	33.00
สพด.เชียงใหม่							
	1. กลุ่มเกษตรอินทรีย์PGS อำเภอแมริม	นายวัฒนา วิริยะกุล	เหมืองแก้ว	แมริม	13	166	1,069.40
	2. กลุ่มเกษตรอินทรีย์PGS อำเภอสะเมิง	นายบุญทอง จันทะกิ	แม่สาบ	สะเมิง		7	38.00
	3. กลุ่มเกษตรอินทรีย์PGS อำเภอสันกำแพง	นางนพวรรณ ทิพย์วงศ์	ห้วยทราย	สันกำแพง		10	101.00
	4. กลุ่มเกษตรอินทรีย์PGS อำเภอต๋อยสะเก็ด	นายมนต์ชัย พิณสุประภา	เชิงต๋อย	ต๋อยสะเก็ด		7	28.00
	5. กลุ่มเกษตรอินทรีย์PGS อำเภอพร้าว	นายณรงค์ชัย ปาระโกน	น้ำแพร่	พร้าว		8	161.00
	6. กลุ่มเกษตรอินทรีย์PGS อำเภอแม่วาง	นายรังสรรค์ คันธิยะ	บ้านกาด	แม่วาง		10	95.00
	7. กลุ่มเกษตรอินทรีย์PGS อำเภอเชียงดาว	นางศรณิชา กิตติคุณไพศาล	แม่นะ	เชียงดาว		9	64.00
	8. กลุ่มเกษตรอินทรีย์PGS อำเภอแม่แตง	นางจำลอง อินชัย	สันป่ายาง	แม่แตง		9	98.00
	9. กลุ่มเกษตรอินทรีย์PGS อำเภอสารภี	นายบุญรัตน์ กันทา	ข้าวมุง	สารภี		5	26.00
	10. กลุ่มเกษตรอินทรีย์PGS อำเภอสันทราย	น.ส.เชาวพรรณ อัจฉรินทร์	หนองหาร	สันทราย		7	32.30
	11. สมาคมผู้ผลิตพืชอาหารและอาหารปลอดภัยเชียงใหม่	นายจุมพล ไชยวงศ์	ทรายมูล	สันกำแพง		7	57.00
	12. กลุ่มเกษตรอินทรีย์PGS (กลุ่มเกษตรยั่งยืนแม่ทาและกลุ่มอำเภอแม่ฮอน)	นายสาคร สุทธินิล	แม่ทา	แม่ฮอน		25	91.00
	13. กลุ่มเกษตรอินทรีย์ PGS.อำเภอฝางแม่ฮอน	นางสาวกาญจนา บุญมา	ท่าตอน	แม่ฮอน		49	227.00
						13	51.10

หน่วยงาน	ชื่อกลุ่ม	ประธานกลุ่ม	ตำบล	อำเภอ	กลุ่ม	ราย	พื้นที่ (ไร่)
สพด.ลำพูน					3	34	115.00
	1. เกษตรอินทรีย์PGS จังหวัดลำพูน	นางศศิธร กาญจนทัต	หนองช้างคืน	เมืองลำพูน		11	51.00
	2. เกษตรอินทรีย์PGS จังหวัดลำพูน (แม่ทา)	นางจิตาณี บุญเป็ง	ทาสบเส้า	แม่ทา		16	34.00
	3. เกษตรอินทรีย์PGS จังหวัดลำพูน (ป่าซาง)	นางชญาดา พรจิรัชชัย	นครเจดีย์	ป่าซาง		7	30.00
สพข.7					6	47	320.60
สพด.พะเยา					1	7	18.00
	1. เกษตรกรกลุ่มผักปลอดภัย ตำบลบ้านต๋อน	นายจันทน์ นาคประดับ	บ้านต๋อน	เมืองพะเยา		7	18.00
สพด.เชียงราย					4	34	297.40
	1. PGS Organic เวียงป่าเป้า	นายสิริภพ แสงเดช	ป่าจ้าว	เวียงป่าเป้า		8	70.20
	2. กลุ่มพีจีเอสออร์แกนิกแม่ลาว	นายวิชัยเจริญ แสนชัยรุ่ง	จอมหมอกแก้ว	แม่ลาว		6	45.00
	3. กลุ่มPGS ออแกนิกเชียงราย	นางยุวดี เชื้อเมืองพาน	นางแล	เมืองเชียงราย		6	27.20
	4. PGS เวียงป่าเป้า	นางหลั่น คำว่อง	ป่าจ้าว	เวียงป่าเป้า		14	155.00
สพด.น่าน					1	6	5.20
	1. กลุ่มออมใจเกษตรอินทรีย์	นางเอี่ยมพร จันอัน	ดู่พงษ์	สันติสุข		6	5.20
สพข.8					4	82	718.20
สพด.อุดรดิตถ์					1	27	97.00
	1. วิถีอินทรีย์อุดรดิตถ์	นายอัทฒพงศ์ โมลี	จี้วังาม	เมืองอุดรดิตถ์		27	97.00
สพด.เพชรบูรณ์					2	40	560.20
	1. กลุ่มเกษตรอินทรีย์PGS เพชรบูรณ์	นายมานะ สุนต์	ป่าเลา	เมือง		25	273.00
	2. กลุ่มเกษตรอินทรีย์ อ.น้ำหนาว	น.ส.สุพรรณิ ฤาชา	น้ำหนาว	น้ำหนาว		15	287.20
สพด.เลย					1	15	61.00
	1. โพนเชียงคาม	นางพรเทพ อารยะศิลปธร	นาข้าว	เชียงคาน		15	61.00
สพข.9					20	218	1,548.30
สพด.กำแพงเพชร					5	46	425.00
	1. เกษตรอินทรีย์PGSอำเภอขามเฒ่า	นายพิเชษฐ์ วัชรธิปกรณ์	ดอนแดง	ขามเฒ่า		5	72.00
	2. บ้านเกษตรอินทรีย์คลองพิไกร	นางขวัญเรือน ใจใหม่	คลองพิไกร	พราณกระต่าย		10	85.00
	3. เกษตรอินทรีย์พีจีเอสบึงสามัคคี	นายนิยม มูลสัน	ระหาน	บึงสามัคคี		8	81.00
	4. เกษตรอินทรีย์คลองขลุง	นายแสวง จันทร์ฟู่น	คลองขลุง	คลองขลุง		13	55.00
	5. เกษตรอินทรีย์ PGS ตำบลดอนแดง	นายไพโรจน์ ทองชื่น	ดอนแดง	ขามเฒ่า		10	132.00
สพด.นครสวรรค์					11	147	951.20
	1. รักษ์เกษตรอินทรีย์3	นางชลาลัย ทับสิงห์	ปางสวรรค์	ชุมตาบง		5	89.00
	2. เกษตรอินทรีย์แม่วังค์	นางเบญจา คำตะลุง	แม่วังค์	แม่วังค์		7	32.00
	3. รักษ์เกษตรอินทรีย์	น.ส.ลัดดา สัมฤทธิ์	ปางสวรรค์	ชุมตาบง		18	91.00
	4. PGS.แม่วังค์	นายไกรทอง ลุนไทย	เขาชนกัน	แม่วังค์		30	237.00
	5. PGS.ชุมตาบง	นางสาวอุบล พูลเพิ่ม	ปางสวรรค์	ชุมตาบง		11	105.00
	6. PGS.ลาดยาว	นางพิไล ฉ่ำศรี	ศาลเจ้าไก่ต่อ	ลาดยาว		26	90.00

หน่วยงาน	ชื่อกลุ่ม	ประธานกลุ่ม	ตำบล	อำเภอ	กลุ่ม	ราย	พื้นที่ (ไร่)
	7. PGS เขาแม่กระทุ้	นางจันทรา แสงสุวรรณถาวร	เขาชนกัน	แม่वंก		22	186.00
	8. กลุ่มฟ้าทะเลจรบึงปลาทุ	นายปรีชา โพธิ์ทอง	บึงปลาทุ	บรรพตพิสัย		5	5.00
	9. พี่ซ้กปลอดภัย ม.8 ต.เขาดิน	นายเสน่ห์ ร่มโพธิ์	เขาดิน	แก้มเลียว		7	36.00
	10. เกษตรอินทรีย์ดงมัน	นางราตรี บัวพันธ์	จันเสน	ตากลี		10	63.00
	11. กลุ่มอาชีพสหกรณ์ฯ ผู้ปลูกฟ้าทะเลจร	นายธานินทร์ ปิยวัต	บ้านแดน	บรรพตพิสัย		6	17.20
สพด.ตาก					2	15	95.10
	1. กลุ่มเกษตรอินทรีย์สามเงา	นายพงค์สิริ นนทะชัย	ยกระบตร	สามเงา		9	36.10
	2. กลุ่มผู้ปลูกบุก	นางพิมพ์ปวีณ์ เหาตะวะนิช	ท่าสองยาง	ท่าสองยาง		6	59.00
สพด.สุโขทัย					2	10	77.00
	1. เกษตรอินทรีย์สุโขทัย	นายเขาวลิต อยู่มาก	สามเจือน	ศรีสำโรง		5	9.00
	2. พันธมิตรเกษตรสวรรคโลก	นายภูมิพลต มะวาท	ปากน้ำ	สวรรคโลก		5	68.00
สพช.10					1	5	82.20
สพด.ประจวบคีรีขันธ์					1	5	82.20
	1. ชุมชนเป็นสุขป่าละอู	นายสมประสงค์ นาคดี	ห้วยสัตว์ใหม่	หัวหิน		5	82.20
สพช.11					8	57	377.10
สพด.สุราษฎร์ธานี					7	45	336.10
	1. วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ PGS ช้างขวา	นายสุภาพ เผือกผ่อง	ช้างขวา	กาญจนดิษฐ์		5	43.00
	2. วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ PGS ป่าร้อน	นายสามารถ รอดสีเสน	ป่าร้อน	กาญจนดิษฐ์		8	34.00
	3. เกษตรอินทรีย์ PGS ชาวสวนมะพร้าว เกาะพะงัน	นายพงษ์ศักดิ์ ชูจันทร์	บ้านใต้	เกาะพะงัน		10	136.00
	4. เกษตรอินทรีย์ PGS พระแสง	คุณรจนา เพชระ	สาคุ	พระแสง		6	18.10
	5. เกษตรอินทรีย์ PGS พลายวาส	นาย ส. เสด็จ ทิพยธรรม	พลายวาส	กาญจนดิษฐ์		6	76.00
	6. เกษตรอินทรีย์ PGS บ้านบัวทอน	นายสุจินต์ มีลาภ	กระดะ	กาญจนดิษฐ์		5	11.00
	7. กลุ่มผักปลอดสารเสวียด	นางสุภาภรณ์ ไกรวงค์	เสวียด	ท่าฉาง		5	18.00
นครศรีธรรมราช					1	12	41.00
	1. อนุรักษ์ผักพื้นบ้านอาหารชุมชน	นายสมชาย อนุรักษ์	ทุ่งโพธิ์	จุฬาภรณ์		12	41.00

กลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสา
และบริหารจัดการเครือข่าย

กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน

กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

02-5794194

Osbldd@gmail.com